

وزارت امور اقتصادی و دارایی

گزارش عملکرد در حوزه توسعه دولت الکترونیکی

چشم انداز دستگاه در حوزه توسعه خدمات الکترونیکی

- ✓ استقرار حاکمیت هوشمندانه بر نظام اقتصادی و توسعه اقتصاد هوشمند
- ✓ پیشران در راهکارهای نوآورانه و بهبود کیفیت و زمان دسترسی پذیری ارائه خدمات دولت الکترونیک
- ✓ پایداری در ایجاد انضباط و شفافیت مالی
- ✓ آماده سازی و بهبود فضای کسب و کار
- ✓ ارتقا هم افزایی درون سازمان و همکاری فراسازمانی
- ✓ توسعه هدفمند سرمایه انسانی
- ✓ ایجاد و یکپارچه سازی سامانه های اطلاعات مدیریتی و عملیات
- ✓ ارتقاء سطح امنیت فاوا

اهداف دستگاه

- ✓ توسعه و بهبود کیفیت ارائه خدمات دولت الکترونیک با بکارگیری روشهای نوین و چارچوب ها و استانداردهای فناوری اطلاعات
- ✓ دستیابی به اقتصاد هوشمند
- ✓ توسعه فضای تبادل اطلاعات اقتصادی کشور
- ✓ ارتقاء سطح امنیت فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ✓ افزایش دسترسی پذیری به بستر شبکه ای ارائه خدمات الکترونیکی
- ✓ بهبود کیفیت ارائه خدمات سخت افزاری
- ✓ بهینه سازی مرکز داده
- ✓ شفاف سازی و هوشمندسازی عملیات مالی دولت
- ✓ الکترونیکی نمودن کامل فرایندها
- ✓ الکترونیکی نمودن خدمات ستادی

محورها و راهبردهای اقدامات

عنوان محور	عنوان راهبرد
توسعه و بهبود کیفیت ارائه خدمات دولت الکترونیک	- توسعه و راه اندازی سامانه های راهبردی دولت الکترونیک - کنترل و نظارت بر سامانه های راهبردی و کلان فناوری اطلاعات وزارت امور اقتصادی و دارایی - طراحی معماری یکپارچه و تعاملی فناوری اطلاعات شامل لایه ارتباطات، خدمات و داده در سطح وزارتخانه - طراحی و پیاده سازی داشبورد مدیریت اطلاعات مالی - تکمیل ارائه خدمات الکترونیک
ارتقاء پایداری زیرساخت	- ساماندهی پشتیبانی و نگهداری از مرکز داده اصلی وزارتخانه مطابق استاندارد - امکانسنجی و اجرای سایت پشتیبان مرکز داده - ساماندهی و تمهید زیرساخت پشتیبان ارتباطی - ارزیابی پیکربندی زیرساخت شبکه و بهبود وضع موجود - پشتیبانی و توسعه زیرساخت سخت افزاری مطابق استاندارد تعریف شده
مدیریت و ارتقاء امنیت فناوری اطلاعات	- ارزیابی مخاطرات و تدوین طرح مواجهه با تهدیدات - طراحی و اجرای طرح تداوم کسب و کار - اجرای طرح های تست نفوذپذیری مستمر درخصوص سامانه های حیاتی و حساس - اجرای طرح مدیریت امنیت فناوری اطلاعات (isms)
ساماندهی وظایف و نقش آفرینی در توسعه اقتصاد هوشمند	- راه اندازی دبیرخانه کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال در وزارتخانه - تنظیم گری و بهبود فضای کسب و کار - توسعه بهره گیری از فناوری های نوین مالی در بازار - ساماندهی بازیگران فعال در سرفصل دارایی های دیجیتال

اقدامات دستگاه در حوزه توسعه دولت الکترونیک

ردیف	برنامه	اقدامات ذیل هر برنامه	ارزیابی و سنجش	
			حوزه تاثیرگذاری اقدامات	نتایج ملموس و قابل سنجش
۱	ارتقاء سطح امنیت فاوا	اقدامات شناخت و بررسی وضع موجود	ستاد	مستند روش اجرایی استفاده از دستگاه ذخیره ساز سیار مستند بررسی وضعیت امنیت فاوای استانها مستند مناقصه سیستم احراز هویت متمرکز SSO مستند ارزیابی ریسک سامانه سفته الکترونیکی مستند طرح مدیریت بحران فناوری اطلاعات مستند طرح تداوم کسب و کار فاوا مستند طرح مدیریت واکنش به حوادث سایبری
		تدوین طرح کوتاه مدت ارتقاء امنیت	ستاد	تعیین فرایند پشتیبان گیری از سامانه ها تعیین شرح وظایف مسئولین دارایی های اطلاعاتی تعیین اقدامات ایجاد شناسنامه سامانه های اطلاعاتی تعیین اقدامات استاندارد سازی ایستگاههای کاری تدوین احکام کمیته امنیت فضای مجازی برای امضای وزیر اقدام در خصوص راه اندازی شبکه APN
		انجام اقدامات بهبود وضعیت	ستاد	اجرای فرایند استفاده از دستگاه ذخیره ساز سیار رفع برخی از آسیب پذیریهای شناسایی شده تست نفوذ نظارت بر پشتیبان گیری از سامانه های اطلاعاتی برگزاری جلسه با افتا در مورد بررسی وضع موجود امنیت فاوا
۲	توسعه و بهبود کیفیت ارائه خدمات دولت الکترونیک	استقرار کامل از سامانه الکترونیکی حقوقی و املاک	ملی	ورود اطلاعات برخی از فرم های قضایی و حقوقی و آماده سازی وب سرویس اتوماسیون اداری
		توسعه سامانه یکپارچه اطلاعات شرکت های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی	ملی	پیاده سازی فرم های اطلاعات عملکردی و تحویل به بهره بردار، عملیاتی شدن فرم های اطلاعات پایه و استقرار آن

ردیف	برنامه	اقدامات ذیل هر برنامه	ارزیابی و سنجش	
			حوزه تاثیر گذاری اقدامها	نتایج ملموس و قابل سنجش
		نظارت بر انجام آزمون های کارکردی محیط عملیاتی زیرساخت سفته و برات الکترونیکی	ملی	اشکالات فرایندها در مرحله رفع و بهبود می باشد
		نظارت بر انجام آزمون های غیر کارکردی محیط عملیاتی زیرساخت سفته و برات الکترونیکی	ملی	در مرحله نهایی سازی نتایج آزمونهای غیر کارکردی می باشد
		نظارت بر اعطای مجوز موقت بهره برداری به بانکهای عامل	ملی	۳ بانک مجوز گرفته اند
		پیگیری راه اندازی کامل حواله الکترونیک و دریافت اطلاعات بانکی از طریق وب سرویس	ملی	وب سرویس مدیریت حسابهای بانکی راه اندازی شده و حواله الکترونیک در مرحله اصلاح وب سرویس و بررسی مستندات وب سرویس می باشد.
		توسعه سامانه تشخیص صلاحیت حسابداران رسمی	ملی	پشتیبانی و رفع باگ
		راه اندازی سیستم مدیریت مالی خزانه	ملی	"تولید ویرایش دوم مستند RFP براساس اصلاحات بهره بردار؛ ارسال مستند نهایی جهت تأیید بهره بردار؛ ارائه نظرات اصلاحی بهره بردار بر روی ویرایش دوم مستند"
		طراحی و تولید زیرسامانه اموال غیرمنقول	ملی	فرایند پیاده سازی و در حال تست بهره بردار
		توسعه سامانه ۲۵۱ مکرر در بخش ستاد مرکز و همسان سازی بهره برداری واحد های استانی و مرکز	ملی	پشتیبانی و رفع باگ
		طراحی و پیاده سازی سامانه سرمایه گذاری داخلی	ملی	

ردیف	برنامه	اقدامات ذیل هر برنامه	ارزیابی و سنجش	
			حوزه تأثیر گذاری اقدامات	نتایج ملموس و قابل سنجش
		استقرار سامانه تأمین مالی زنجیره ای تولیدکنندگان (فاکتورینگ)	ملی	"ارسال RFP کسب و کار برای بهره بردار و اخذ تأیید ایشان؛ تکمیل RFP در بخش فنی و اجرایی"
		استقرار زیر سامانه ثبت بدهی و مطالبات	ملی	اطلاعات بدهی و مطالبه دوره سوم دستگاههای اجرایی ثبت گردیده است
		استقرار زیر سامانه مدیریت اوراق	ملی	سامانه وارد فاز پایلوت شده است
		راه اندازی زیر سامانه تسویه و تهاتر	ملی	وابسته به تکمیل ماژول های ثبت بدهی
		استقرار سیستم آموزش وزارتخانه (Training Management System) TMS	ملی	ارسال نامه جهت تأیید یا عدم تأیید نیاز به سامانه به بهره بردار
		استقرار زیر سامانه مدیریت سبد بدهی ها	ملی	وابسته به تکمیل ماژول های دیگر
		ارتقاء و به روز رسانی تجهیزات - خرید دستگاه های جدید برای جایگزینی با تجهیزات فرسوده	ستاد	خرید انجام شده است بررسی اصالت کالا و نصب و راه اندازی باقی مانده است
۳	ارتقاء و بهبود مرکز داده	ارتقاء و به روز رسانی تجهیزات - خرید سوئیچها و سایر اقلام مورد نیاز	ستاد	LOM تهیه شده و اعتبار مورد نیاز به مرکز نوسازی اعلام شده
		ارتقاء و به روز رسانی تجهیزات - خرید سرورهای مورد نیاز و جایگزینی سرورهای فرسوده	ستاد	LOM تهیه شده و اعتبار مورد نیاز به مرکز نوسازی اعلام شده
		اجرای پروژه امکان سنجی مرکز داده اصلی و پشتیبان	ستاد	در مرحله استعلام از حراست
۴	توسعه سخت افزار رایانه ای ستاد وزارتخانه	ارتقاء کامپیوترها با مشخصات قدیمی، در سطح قابل پذیرش	ستاد	قطعات در تاریخ ۱۱ آبان درخواست شده ولی تا تاریخ ۲۷ بهمن تحویل نشده است
		برنامه جایگزینی و توسعه سیستم های رایانه ای از رده خارج شده	ستاد	۱۵ دستگاه کامپیوتر تحویل و جایگزین شده است

تحلیل SWOT دستگاه در حوزه توسعه خدمات الکترونیکی و اصلاح فرایندها:

عوامل داخلی	
ضعف	قوت
✓ عدم همراستایی بین فرآیندهای فناوری اطلاعات و سایر فرایندهای واحد های وزارت متبوع ✓ تغییرات مدیریتی و اعمال ایده ها و نقطه نظرات مختلف ✓ کمبود شدید بودجه در حوزه ICT ✓ عدم وجود سیاستگذاری کلان در حوزه فاوا ✓ عدم مستند سازی در حوزه فاوا ✓ عدم وجود نظام تعریف شده برای اشتراک دانش سازمانی ✓ نامناسب بودن فضای کار اداری ✓ عدم وجود شفافیت مسیر ارتقاء شغلی و تخصیص پست ها ✓ کمبود شدید نیروی انسانی متخصص و کارآمد ✓ عدم وجود انگیزه کافی برای فعالیت کارکنان سخت کوش به دلیل عدم تفاوت در ارتقای شغلی و پاداش ✓ به روز نبودن سیستم عامل رایانه ها	✓ مدیریت پروژه های حوزه فاوا، دولت الکترونیک و اقتصاد هوشمند. ✓ تدوین سیاستهای فناوری اطلاعات در حوزه اقتصاد هوشمند ✓ مدیریت امور فناوری اطلاعات و اجرای برنامه های مربوط به توسعه دولت الکترونیک ✓ بهبود کیفیت ارائه خدمات دولت الکترونیک با بکارگیری روشهای نوین و مدیریت و راهبری پروژه های کلیدی وزارت امور اقتصادی و دارایی ✓ شفافیت و هدفمندسازی عملیات مالی و کسب و کار دولت از طریق اجرای پروژه های خزانه داری الکترونیک ، مدیریت بدهی های دولت، مدیریت دارایی های دولت و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار ✓ ایجاد زیرساختهای توسعه اقتصاد هوشمند ✓ تبادل اطلاعات اقتصادی کشور از طریق بستر یکپارچه اطلاعات اقتصادی کشور ✓ پیگیری امور مربوط به سیاست گذاری فناوری اطلاعات در حوزه اقتصاد دیجیتال کشور ✓ نظارت و ارزیابی مستمر پروژه ها و فعالیتهای فناوری اطلاعات در انطباق با سیاستهای کلی وزارت و سازمانهای تابعه ✓ راهبری نظام ها، فرآیندها و اقدامات مربوط به فناوری اطلاعات و ارتباطات در جهت ارائه و گسترش خدمات سریع و مطمئن ✓ استقرار حاکمیت فناوری اطلاعات ✓ مدیریت و راهبری کارگروه توسعه دولت الکترونیک ، برنامه ریزی و راهبری شورای راهبردی فناوری اطلاعات و ارتباطات ، کمیسیون فنی – تخصصی فناوری اطلاعات و ارتباطات و سایر کمیته های مرتبط کارگروه ها، به منظور ایجاد زمینه های همسوئی IT و تحقق حاکمیت فناوری

عوامل داخلی	
ضعف	قوت
	اطلاعات ✓ ارزیابی، برآورد و پیش بینی بودجه فناوری اطلاعات ✓ پایش و سنجش هزینه های فناوری اطلاعات ✓ مدیریت هزینه پروژه ها و فعالیتهای حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و اقتصاد هوشمند ✓ اجرای برنامه ها، دستورالعملها . اسناد بالادستی از جمله ابلاغیه های سازمان فناوری اطلاعات و سازمان امور اداری استخدامی کشور در راستای تحقق دولت الکترونیک و ارزیابی خدمات الکترونیک ✓ ارزیابی و تحلیل نیازمندی های کسب و کار واحدهای بهره بردار ✓ نظارت و ارزیابی دوره ای عملکرد پیمانکاران طرف قرارداد ها ✓ مدیریت برون سپاری پروژه های نرم افزاری ✓ مدیریت یکپارچگی پروژه های نرم افزاری ✓ مدیریت ، توسعه، راهبری ، نگهداری و پشتیبانی زیرساخت، شبکه و ارتباطات و مرکز داده وزارت امور اقتصادی و دارایی ✓ شناسایی آسیب پذیری های حوزه شبکه و ارتباطات و پیگیری رسیدگی به آسیب پذیری ها و رخدادهای امنیتی کشف شده و رفع یا کاهش آنها. ✓ تدوین و اجرای روش های اجرایی امنیت حوزه شبکه و ارتباطات و همکاری با کارگروه های امنیت فاوا و ارائه گزارشات مربوطه به آنها. ✓ ارزیابی و ارزشگذاری امنیتی دارایی های اطلاعاتی حوزه شبکه و ارتباطات و ارزیابی ریسک آنها ✓ مدیریت تیم نگهداری و راهبری مرکز داده به صورت ۲۴*۷ ✓ پایش و مدیریت رخدادهای امنیتی مرکز داده ✓ مدیریت قطعات و تجهیزات مصرفی و ابزارآلات در حوزه سخت افزار و پشتیبانی رایانه ها و تجهیزات جانبی ✓ نظارت بر وضعیت سخت افزاری ادارات کل استانی و سازمان های تابعه

عوامل محیطی	
فرصت ها	تهدیدها
• ایجاد مرکز فناوری اطلاعات و توسعه اقتصاد هوشمند مستقل • استقبال و گرایش مدیران به الکترونیکی کردن فعالیتها و بهره گیری از فناوری اطلاعات • در دسترس بودن تکنولوژی های نوین و کارآمد فناوری اطلاعات • امکان آموزش دوره های نوین فناوری اطلاعات به کاربران از طریق مجازی • اتصال به سایر مراکز تبادل اطلاعات تخصصی کشور • روند روزافزون استقبال ارباب رجوع و ذینفعان در استفاده از خدمات الکترونیکی • توسعه مناسب و کافی از کاربردهای خدمات الکترونیک در کشور • گرایش مدیران کشور به توسعه دانش محور • وجود ظرفیت فنی تولید سیستم های کاربردی در بخش خصوصی	• وجود طرح ها و پروژه های همراستا و متعدد در کشور • تغییر قوانین و مقررات بالادستی • وجود اسناد بالادستی همپوشان و گاها متناقض • خلا قانونی برای تبادل سرویس ها • عدم سهولت تبادل اطلاعات به دلیل الزامات و موانع قانونی در دسترسی به اطلاعات محرمانه • رشد سریع تکنولوژی های مرتبط با حوزه فاوا • عدم الگوبرداری از تجربیات جهانی و ملی در توسعه فناوری اطلاعات • تاثیر منفی تحریم ها بر اجرای پروژه ها • حملات سایبری • کسری بودجه دولت و تأثیر آن در بودجه فاوای وزارتخانه • تفاوت در ابزارها و تکنولوژی های استفاده شده توسط سازمانها به منظور ارائه سرویس • عدم ارائه مستندات مورد نیاز و به موقع از سوی دستگاههای تابعه • گستردگی و پراکندگی دستگاه های ذینفع از لحاظ جغرافیایی، مأموریت ها و وظایف • سیاست گذاری های نادرست و تصمیم گیری های فردی • عدم حمایت و همراهی مدیران با برخی سیاست های حوزه فاوا • عدم امکان انتقال، نگهداری و استفاده از دانش کسب شده در وزارت متبوع • عدم توجه کافی و مناسب به نواقص و مشکلات موجود در زمینه ICT • پشتیبانی نامناسب پیمانکار سامانه ها